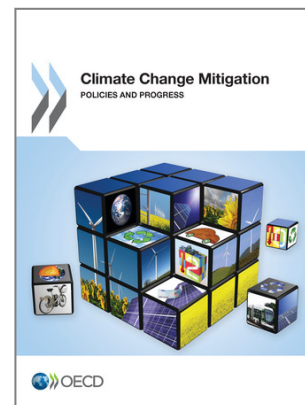

OECD *Multilingual Summaries* Climate Change Mitigation Policies and Progress

Summary in Estonian

Lugege tervet raamatut: 10.1787/9789264238787-en

Kliimamuutuste leevendamine Poliitika ja edenemine

Eestikeelne kokkuvõte

Võitlus kliimamuutustega on keeruline poliitiline katsumus, mis nõuab riikidelt palju usaldust ja koostööd. Maailma keskmise temperatuuri tõusu hoidmiseks allpool 2 °C peaksid kasvuhoonegaaside heitkogused kogu maailmas aastaks 2050 vähenema 40–70% allapoole 2010. aasta taset ja aastaks 2100 peaksid need olema nullilähedased või negatiivsed. Praeguste suundumuste jätkumisel on temperatuuri märkimisväärse tõusu tõenäosus suur ja see suurendab ökosüsteemide tõsiste ning tagasipöördumatute mõjude ohtu, põhjustab olulisi põllumajandussüsteemide häireid ning mõju inimestevisele, nii sellel sajandil kui ka edaspidi.

Selles aruandes esitletakse kliimamuutuse leevendamismeetmete suundi ja progressi 34 OECD liikmesriigis, Euroopa Liidus ja 10 partnermajanduses (Brasiilia, Hiina Rahvavabariik, Colombia, Costa Rica, Indoneesia, India, Läti, Leedu, Venemaa ja Lõuna-Aafrika Vabariik). See on mõeldud läbipaistvuse suurendamiseks ning leevendamise eesmärkidest ning sellest, millises ulatuses on erinevates majandussektorites kasvuhoonegaaside heite probleemi lahendamiseks rakendatud CO₂ maksustamise vahendeid ja muid meetmeid, arusaamise parandamiseks.

Välja on toodud järgmised kliimamuutuse leevendusmeetmetega seotud arengusuunad.

- **Uuritud riikide kasvuhoonegaaside heitkoguste koguhulk on alates 1990ndatest suurenenud, kuigi kasvuhoonegaaside heitkogus sisemajanduse kogutoodangu (SKT) ühiku kohta on pea kõikidel juhtudel vähenenud.** Mitmel juhul vähenesid heitkogused viimastel aastatel majanduskriisi tõttu, aga on seejärel uuesti elavnenu majandustegevuse või Fukushima tuumaõnnetuse järgselt muudetud tuumaenergiapoliitika tõttu tõusma hakanud. Kuigi osa riike on vähendanud oma heitkoguseid, tuleb kõigil, vastavalt ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni põhimõtetele, aidata rohkem kaasa, et vältida ohtlikke inimtegevusest tingitud kliimamuutusi.
- **Kuigi vähese CO₂ heitega energiaallikate kasutamine suureneb, kasutab enamik riikidest oma majanduse energiaallikana ikka fossiilkütuseid ja nad jätkavad fossiilkütuste tootmise ja tarbimise toetamist.** Eriti söe – kõige süsinikurikkama kütuse – mis 2012. aastal uuritud riikides moodustas 45% energiatootmise allikatest, toetamist. Kuigi mitmed riigid on teinud edusamme fossiilkütuse tarbimise toetuste reformimisel, jätkavad paljud riigid fossiilkütuse tootmist ja tarbimist.
- **Energiamakse suunatakse järk-järgult ümber, et kajastada kütuste süsinikusaldust ja üha rohkem jurisdiktsioone kasutab süsinikumaksu, et selgesõnaliselt maksustada CO₂ heitkoguseid.** Siiski jääb energia- ja süsinikumaksuga kaetav heitkoguste osa madalaks ning praeguseks on maksumäärad olnud ebapiisavad tehnoloogiliste muutuse kannustamiseks ja tarbijakäitumise märkimisväärseks muutmiseks. Süsinikumaks on riiklikul või piirkondlikul tasemel rakendatud või seda planeeritakse rakendada uuritud riikidest viieteistkümnes.
- **Järjest enam rahvusvahelisi, riiklikke ja piirkondlikke jurisdiktsioone rakendab heitkogustega kauplemise süsteemi, kuid saastekvootide hinnad on väiksed.** Heitkogustega kauplemise süsteemid on loodud Euroopa Liidus ning riiklikul tasandil Koreas, Uus-Meremaal ja Šveitsis. Hiina käivitas heitkogustega kauplemise pilootsüsteemi seitsmes linnas ja provintsis ning

planeerib kogu majandust hõlmava süsteemi käivitamist. Piirkondlikud heitkogustega kauplemise süsteemid on kasutusele võetud ka Californias ja üheksas Ameerika Ühendriikide kirdeosariigis, Kanadas Quebecis, ning Jaapanis Tokyos ja Saitamas.

- **Uuritud riikidest mitmed on hiljuti muutnud oma taastuenergia toetuspoliitikat, vähendades soodustariifide kasutamist ja suurendades lisatasude ning võistlevate pakkumiste protsente.** Samuti kasutatakse laialdaselt elektrijaamade heitenorme, sõidukite kütusekulunorme ja hoonete energiatõhususe standardeid. Sellise poliitika ajendiks võivad olla ka sellised eesmärgid nagu energiaga kindlustatuse, õhukvaliteedi ja inimestevise edendamine.
- **Avaliku sektori kulutused energia tootmisega seotud teadus-, arendus- ja juurutustegevustele SKP suhtes on jäänud madalaks, kuigi energia tootmisega seotud teadus-, arendus- ja juurutustegevuste kulutuste osa, mis on suunatud vähese CO₂ heitega tehnoloogiatele, nt energia salvestamine, arukad jaotusvõrgud, täiustatud kütused ja sõidukid ning süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, on tõusmas.** Aastal 2012 kulutasid 22 OECD liikmesriiki kokku ligikaudu 13 miljardit USA dollarit riiklikule energia tootmisega seotud teadus-, arendus- ja juurutustegevustele, peamiselt taastuvatele energiaallikatele, energiatõhususele ja tuumaenergiale. Teatud riikides moodustab süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine üle poole avaliku sektori fossiilkütustele tehtavatest teadus-, arendus- ja juurutustegevuste kulutustest. Erasektor on samuti oluline energia tootmisega seotud teadus-, arendus- ja juurutustegevuste kulutuste allikas.
- **Kuigi uuritud riikidest suurema osa tegevus põllumajandusest pärinevate heitkoguste vähendamiseks on praegu piiratud, on mõned riigid teinud märkimisväärsed edusamme raadamise vähendamise osas ja nad tegelevad mitte-energiasektorist pärinevate kasvuhoonegaaside heitkogustega.** Osades riikides on põllumajandus, raadamine, tootmisprotsessid ja jäätmed märkimisväärne kasvuhoonegaaside allikas. Alates 1990. aastast on paljudes riikides põllumajandussektori heiteintensiivsus vähenenud. Sellegipoolest on selles sektoris leevendamismeetmete rakendamine osutunud keeruliseks, osalt odavate põllumajanduslike leevendamistehnoloogiate piiratud kättesaadavuse pärast osades piirkondades. Osades riikides (nt Brasiilias) on tehtud märkimisväärsed edusamme raadamise määrade vähendamises, ehkki lähtepunkt oli kõrge. Kasvuhoonegaaside heitekoguste vähendamiseks tööstus- ja jäätmesektoris kasutatakse majanduslikke vahendeid, eeskirju ja teabeprogramme.

Peaaegu kõik uuringus osalenud riigid on seoses UNFCCC-ga või Kyoto protokolliga seadnud 2020. aastaks leevenduseesmärgid, mille olemus ja ambitsioonikus peegeldavad rahvuslikke tegureid. Paljud on 2020. aasta järgseks perioodiks välja kuulutanud kavatsetavad riiklikult kindlaks määratud panused. Riiklikul tasandil on Ühendkuningriik kehtestanud juriidiliselt siduva, pikaajalise leevenduseesmärgi koos lühiajaliste süsinikueelarvetega; sarnased käsitlused on loodud või loomisel Taanis, Soomes, Prantsusmaal ja Norras. Paljud riigid on samuti seadnud riiklikud eesmärgid asjakohastele indikaatoritele, nt kasvuhoonegaaside heitekogus, taastuenergia, energiatõhusus ja metsade pindala.

Isegi kui tänaseks välja kuulutatud kavatsetavad riiklikult kindlaks määratud panused ja riiklikud eesmärgid saavutatakse, ammendub järelejäänud üleilmne süsinikueelarve (mis on kooskõlas temperatuuriga allpool 2 °C) 2040. aasta paiku, kui ei astuta jõulisemaid samme. Kuigi enamik uuringus osalenud riikidest astub samme oma leevenduseesmärkide saavutamiseks, liiguvad paljud sellisel suunal, mis tõenäoliselt ei ole piisav, kui iga-aastaseid heitekoguse vähendamismäärasid märkimisväärselt ei kiirendata.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgselt inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil

rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2015), *Climate Change Mitigation: Policies and Progress*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264238787-en